Računovodstveni obuhvat i analiza poslovanja obrta

Zeman, Majda

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:846130

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
„Dr. Mijo Mirković“

Majda Zeman

RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT I ANALIZA POSLOVANJA OBRTA

Završni rad

Pula, 2019.
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma
„Dr. Mijo Mirković“

Majda Zeman

RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT I ANALIZA POSLOVANJA OBRTA

Završni rad

JMBAG: 0303057698
Studijski smjer: Financijski menadžment

Predmet:Financijsko računovodstvo
Znanstveno područje:Društvene znanosti
Znanstveno polje:Ekonomija
Znanstvena grana:Računovodstvo

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ksenija Černe

Pula, travanj 2019.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, doljepotpisani _____,kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera _____ ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

_____

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom _____, koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

_____

SADRŽAJ

UVOD 1
1. OBRT I VRSTE OBRTA 3
1.1. DEFINICIJA OBRTA 3
1.2. VRSTE OBRTA 4
1.3. PRIMJER OBRTA – DENTALNI LABORATORIJ KRUNO ZEMAN 5
2. OTVARANJE OBRTA 7
2.1. POSTUPAK OTVARANJA OBRTA 7
2.2. UVJETI ZA OBAVLJANJE OBRTA 12
2.2.1. PRAVA I OBVEZE IZ RADNOG ODNOSA 13
2.2.2. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA 15
2.3. HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA 16
3. POSLOVANJE OBRTA 17
3.1. POSLOVNE KNJIGE I KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE OBRTNIKA 18
3.1.1. KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA 19
3.1.2. POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE 20
3.1.3. KNJIGA PROMETA 22
3.1.4. EVIDENCIJA O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA 23
3.1.5. EVIDENCIJA O NABAVI I UPORABI REPRODUKCIJSKOG I POTROŠNOG MATERIJALA, HRANE, PIĆA I NAPITAKA 24
3.2. UTVRĐIVANJE DOHOTKA I OBVEZE POREZA NA DOHODAK 24
3.3. UTVRĐIVANJE OBVEZE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST 27
ZAKLJUČAK 31
LITERATURA 31
POPIS SLIKA 33
POPIS TABLICA 35
PRILOZI 36
SAŽETAK 42
SUMARRY 43

UVOD

Tema ovog rada jest računovodstveni obuhvat poslovanja obrta, te analiza istoga. Riječ je o aktualnoj temi na razini nacionalnog gospodarstva, s obzirom da interes dionika za otvaranjem obrta već neko vrijeme kontinuirano raste. Kako bi se sama problematika obradila na cjelovit i praktičan način, pored teorijskih osnova, ovaj rad obrađuje i konkretan primjer obrta iz prakse, i to Dentalni laboratorij Kruno Zeman.

Pokretanje vlastitog posla u proteklih nekoliko godina u Hrvatskoj postaje sve aktualnije i sve popularnije. Razlozi koji utječu na ovakav trend očituju se prvenstveno u namjeri pojedinaca da riješe vlastiti radni status i da maksimiziraju dobit. Pri tome treba istaknuti kako je aktivnost pokretanja vlastitog posla perspektivog karaktera ukoliko se zadovoljavaju brojni preduvijeti te ukoliko postoji profitabilna ideja o poslovanju.

Osim obrta kao pravno-organizacijskog oblika poslovanja, poduzetnici danas mogu odabrati i neke druge oblike. Odabir prvenstveno ovisi o prednostima i nedostatcima koje svaki od njih donosi, a pored toga i o samom obilježju poslovanja te planiranom obujmu. Često se u praksi upravo obrt razmatra kao optimalni izbor pri inicijalnom pokretanju posla, neovisno o djelatnosti u kojoj se planira izvoditi i nekim drugim obilježjima.

Cilj ovog rada je istražiti osnovne teorijske postavke u svezi obrta, kao pravno-organizacijskog oblika poslovanja. Osim pojmovnog određenja, cilj je razmotriti i osnovne karakteristike obrta, obveze obrtnika, vrste ili oblike obrta te ostale specifičnosti vezane uz pokretanje istoga i samo poslovanje. Svrha rada je potkrijepiti teorijske osnove u svezi problematike računovodstvenog obuhvata konkretnim primjerom iz prakse.

Strukturno se rad sastoji od pet poglavlja. Nakon uvodnog dijela slijedi poglavlje koje daje nešto širi uvid u značenje, obilježja i vrste obrta. Nakon njega slijedi poglavlje o procesu pokretanja obrta, odnosno u svezi njegova otvaranja, uvjeta koje je potrebno ispuniti i ostalih značajki. U predzaključnom poglavlju analizira se poslovanje obrta. Pri

tome se razmatraju knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, način utvrđivanja dohotka i obveze poreza. Tijekom čitavog rada daje se osvrt na poslovanje predmetnog obrta, čime se potkrjepljuju ključne teorijske osnove.

Metodologija istraživanja temelji se na metodi analize i sinteze, induktivnoj i deduktivnoj metodi, metodi apstrakcije, metodi komparacije. Istraživanju je doprinijela i metoda studije slučaja, a rad je oblikovan metodom deskripcije.

1. OBRT I VRSTE OBRTA

1.1. DEFINICIJA OBRTA

Pokretanje poslovanja danas je moguće provoditi na osnovu nekoliko pravno-organizacijskih oblika. U Hrvatskoj postoji uvjerenje kako je za inicijalno pokretanje poslovanja optimalno odlučiti se za obrt, koji se pri tome predstavlja kao jednostavniji oblik poslovanja. U svrhu argumentiranja navedenoga važno je poznavati značenje i obilježja obrta, njegove vrste i ostale specifičnosti.

Problematika obrta i ostalih pravno-organizacijskih oblika poslovanja toliko je kompleksna, ali istovremeno i značajna na razini nekog gospodarstva i društva pa se u tu svrhu usvajaju nacionalni zakoni i podzakonski akti kojima se regulira njihovo poslovanje. Na primjeru obrta u Republici Hrvatskoj koristi se Zakon o obrtu (Zakon o obrtu, Narodne novine 143/13). Isti stupa na snagu 2013. godine, a uređuje sva pitanja i obveze u svezi njega.

Prema definiciji u okviru predmetnog zakona, obrt je „samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s odredbama Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom ostvarenja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu (Zakon o obrtu, Narodne novine 143/13).“ Iako se obrt veže uz poslovanje fizičke osobe, iznimno se njime može baviti i pravna osoba, koja obavlja djelatnost utvrđenu predmetnim Zakonom, ako izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.

U kontekstu djelatnosti koje su dozvoljene evidentna je široka lepeza mogućnosti. Naime, obrt je moguće vezati uz sve djelatnosti koje nisu zakonski zabranjene u Hrvatskoj.

Obrt je moguće obavljati i sezonski, ne dulje od 6 mjeseci, što predstavlja jednu od pozitivnih značajki ovog oblika poslovanja. Osoba koja je nositelj obrta, obrtnik, je fizička osoba (iznimno pravna), koja obavlja jednu ili više djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a ima mogućnost koristiti se i radom drugih osoba (Zakon o obrtu, Narodne novine 143/13).

U svrhu cjelovitog poimanja obrta, njegovih značajki i razlika u odnosu na ostale oblike poslovanja, važno je istaknuti neke konkretne činjenice, odnosno koristi i nedostatke koje donosi. Pravna osobnost temelj je razlikovanja pojedinih oblika poslovanja, kao što su obrt i društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.). Sam pojam teško je definirati i specificirati, no moguće je istaknuti kako se on veže u ovome slučaju na pitanje nositelja prava i obveza.

Naime, pri pokretanju obrta kao oblika poslovanja, obrtnik je nositelj svih prava i obveza, dok se na primjeru d.o.o. ona vežu uz samo poduzeće. Točnije, upisom u sudski registar, d.o.o. je steklo pravnu osobnost i od tog trenutka ono je nositelj svih prava i obveza, te se odvaja od vlasnika, fizičke osobe. Kao takvo, ono može u pravnom prometu samostalno stjecati prava i preuzimati obveze, može biti vlasnikom pokretnih i nepokretnih stvari, te može tužiti, ali i biti tuženo (Levačić, 2015).

Jednostavnije rečeno, osnivač poduzeća koje je registrirano kao d.o.o. ne odgovara izravno za obveze koje je poduzeće preuzelo, dok s druge strane obrt nije pravna osoba i ne nudi mogućnost korištenja ove pogodnosti. U tom kontekstu obrt predstavlja samo način obavljanja određene gospodarske djelatnosti od strane fizičke osobe i ne može stjecati prava i obveze te ne može biti stranka u postupku, već se to veže uz fizičku osobu, obrtnika.

1.2. VRSTE OBRTA

Znanost i praksa poznaju nekoliko vrsta obrta. One su jasno predstavljene i specificirane u okviru spomenutog Zakona o obrtu, a misli se na sljedeće (Tablica 1.).

Tablica 1. Vrste obrta

Vrsta obrta	Obilježja
Slobodni obrt za obavljanje djelatnosti	Ne traži se ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit kao uvijet.
Vezani obrti za obavljanje djelatnosti	Uvjijet je ispit o stručnoj osposobljenosti, odgovarajuća srednja stručna sprema ili majstorski ispit.
Povlašteni obrt	Obrtnik smije obavljati samo uz povlastice, odnosno dozvole izdane od strane nadležnog ministarstva, to jest drugog tijela čija je nadležnost propisana u okviru djelatnosti.
Tradicijski ili umjetnički obrti	Obrti za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća u obavljanju djelatnosti te koji se obavljaju pretežnim udjelom ručnog rada.

Izvor: Zakon o obrtu, Narodne novine 143/13. Dostupno na: https://www.zakon.hr/z/297/Zakon-o-obrtu (15.04.2019.).

Treba istaknuti kako popis vezanih obrta, stupanj i stručnu spremu utvrđuju pravilnici ministara nadležnih za obavljanje djelatnosti, a uz prethodno mišljenje Hrvatske obrtničke komore i nadležnog ministarstva. U slučaju tradicijskog ili umjetničkog obrta, ministar donosi pravilnik u svezi stjecanja ovog statusa.

Sukladno navedenome, zaključuje se kako obrtnik, kao vlasnik obrta mora raspolagati stručnim znanjima u svezi djelatnosti, to jest mora biti kompetentan za provedbu i nadzor iste. U slučaju da ne zadovoljava taj uvjet, ima obvezu regrutirati zaposlenika koji će isto zadovoljiti.

1.3. PRIMJER OBRTA – DENTALNI LABORATORIJ KRUNO ZEMAN

Dentalni laboratorij Kruno Zeman nalazi se u Osijeku, točnije u Donjem Gradu. Uspješno posluje od 2006. godine, a poslovni uspjeh uglavnom može zahvaliti

dugogodišnjem iskustavu, kontinuiranim usavršavanjima zaposlenika, kvaliteti rada, modernizaciji tehnologije i dugoročnoj orijentaciji (mrežna stranica: Dentalni laboratorij Kruno Zeman, 2019).

Riječ je o vezanom obrtu s obzirom da vlasnik, obrtnik, Kruno Zeman koji je ujedno i zaposlen u istome raspolaže s stručnom visokom razinom obrazovanja, ključnom za obavljanje djelatnosti. Misli se na visoko medicinsko obrazovanje, usmjerenja zubni tehničar, koje je nadograđeno i obogaćeno stručnim usavršavanjima i iskustvom u području fiksne protetike i keramike (mrežna stranica: Dentalni laboratrij Kruno Zeman, 2019).

Usluge, odnosno proizvodi koji su u ponudi ovog obrta jesu (mrežna stranica: Dentalni laboratorij Kruno Zeman, 2019):

- Metal keramika;
- Cercon;
- Ljuskice;
- Press keramika;
- Implantati;
- Mobilna protetika;
- Kombinirani radovi;
- Udlage.

Riječ je o osnovnim proizvodima u djelatnosti stomatologije. Može se potvrditi kako je obrtnik usmjeren na jednu djelatnost.

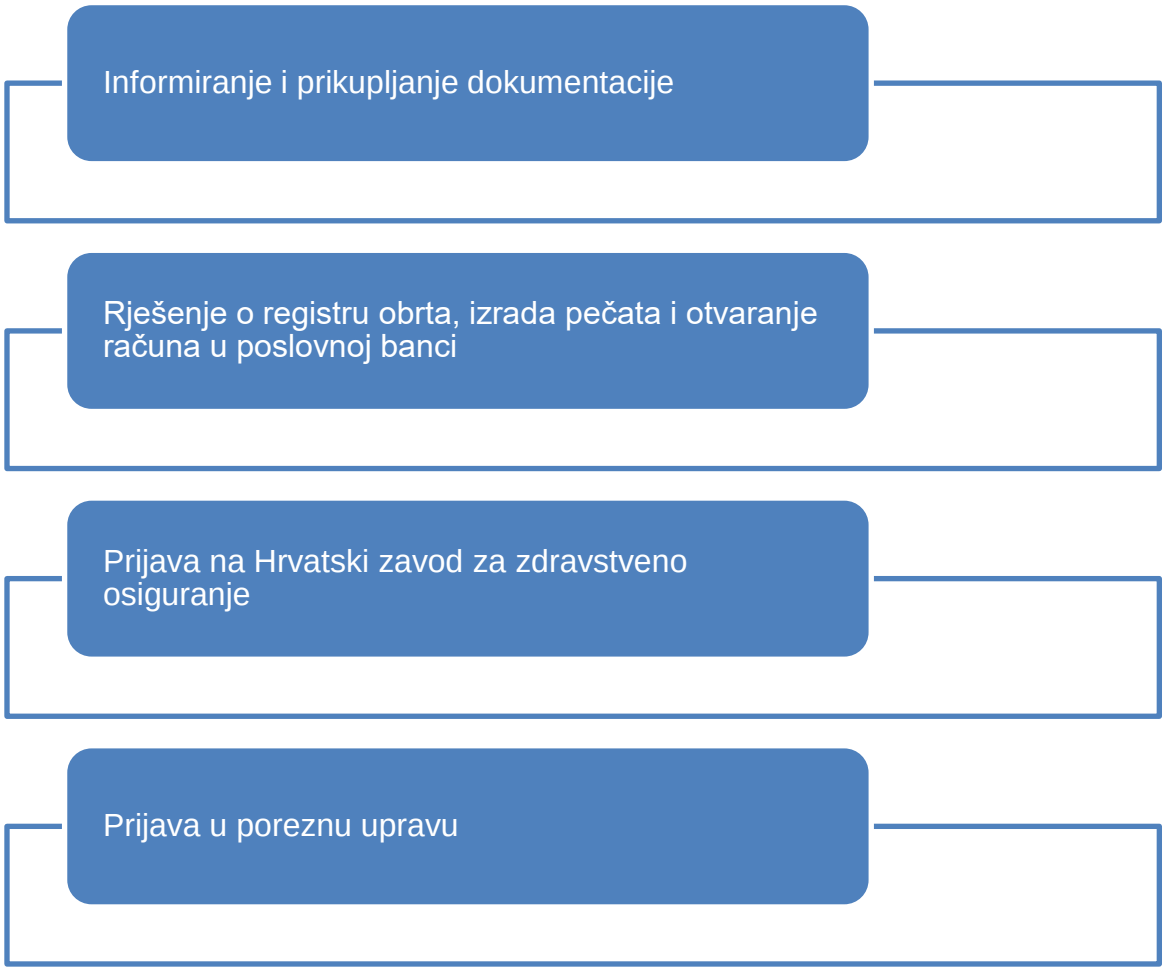
2. OTVARANJE OBRTA

2.1. POSTUPAK OTVARANJA OBRTA

U okviru ovog dijela poglavlja daje se pregled nekih osnovnih koraka pri otvaranju obrta. Ističe se kako je sam proces javno dostupan na mrežnim stranicama resornih dionika, kao što su nadležna ministarstva, regionalne i lokalne obrtničke komore, Hrvatska obrtnička komora i ostale institucije.

Općeniti tijek otvaranja obrta može se prikazati na sljedeći način (Slika 1.).

Slika 1. Proces otvaranja obrta

Izvor: Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije (2019.)Otvaranje obrta. Dostupno na: https://ok-smz.hr/otvaranje-obrta/ (16.04.2019.).

U početnoj fazi ovoga procesa važno je od resornih institucija, kao što je nadležna obrtnička komora ili Hrvatska obrtnička komora, kao krovna institucija, prikupiti sve informacije u svezi procesa. Prvenstveno se misli na upoznavanje s osnovnim preduvjetima za otvaranje obrta.

Nakon zadovoljenja osnovnih uvjeta započinje sam proces registracije obrta. Naime, obrtnik je dužan obratiti se nadležnom županijskom Uredu za gospodarstvo na čijem području će biti sjedište obrta, a od kojega ujedno potražuje i potrebitu dokumentaciju. Sam trošak registracije obrta iznosi oko 470,00 kuna (trošak izdavanja obrtnice 200,00 kuna i 270,00 kuna administrativna pristojba za postupak registracije).

Postoje iznimke u ovim troškovima, koje se odnose na osobe koje su oslobođene istih. U tu kategoriju svrstavaju se (Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije, Vodić za poslovanje u obrtu, 2019):

- Fizičke osobe koje registriraju obrt na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko-planinskim područjima i Zakonom o otocima;
- Fizičke osobe navedene u programima zbrinjavanja kojih je potpisnik ministarstvo s drugim ministarstvima i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje;
- Osobe prijavljene na Zavodu za zapošljavanje starije od 45 godina ili s najmanje 20 godina radnog staža;
- Branitelji.

Vidljivo je kako nacionalno zakonodavstvo, putem ovih i ostalih olakšica, nastoji poticati lokalnu zajednicu i ostale dionike na pokretanje obrta. Posebna pažnja posvećena je rizičnim skupinama društva, odnosno područjima na kojima isti žive i planiraju organizirati poslovanje.

Obrt mogu otvoriti i fizičke osobe koje su strani državljani Hrvatske, uz jednake uvjete. Dodatni uvjeti koje oni moraju zadovoljiti jesu pribavljanje dozvole za boravak i rad u Hrvatskoj. Također, obrt je moguće otvoriti i po principu sezonskog poslovanja, za djelatnosti koje su jasno utvrđene.

Sam postupak je jednak no obveze obrtnika nešto su drugačije. U ovome slučaju obrtnik je obvezan plaćati komorski doprinos tijekom čitave kalendarske godine, ima također obvezu vođenja knjiga, a tijekom razdoblja izvan sezone miruje mu računanje staža i nema pravo na zdravstveno osiguranje po ovom principu (Zakon o obrtu, Narodne novine 143/13).

Zaključuje se kako obrt, za razliku od ostalih oblika poslovanja, ima niz pogodnosti, te nudi razne mogućnosti. Kada je riječ o sezonskim obrtima misli se uglavnom na specifične djelatnosti poput poljoprivrede, turizma i sličnoga. Upravo zbog mogućnosti sezonskog poslovanja, a time i oslobađanja od financijskih pritisaka u razdobljima izvan sezone, u Hrvatskoj je zabilježen značajni udio obrta u ukupno registriranim poslovnim subjektima na razini ovih i sličnih djelatnosti (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019).

Pravo na otvaranje obrta pod jednakim uvjetima imaju i osobe koje su u radnom odnosu te umirovljenici. Jednako tako, obveznici su prava i obveza propisanih predmentim Zakonom.

Dokumentacija koju je potrebno priložiti u procesu otvaranja obrta je sljedeća (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019):

- Preslika osobne iskaznice;
- Preslika putne isprave, prijava boravka u RH ili preslika osobne iskaznice ako imaju trajno nastanjenje u Hrvatskoj;
- Dokaz da se udovoljava posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano Zakonom;
- Dokaz o pravu korištenja prostora, kada je za obavljanje obrta potreban prostor;
- Za vezane obrte: dokaz o stručnoj spremi, položenom majstorskom ispitu ili ispitu o stručnoj osposobljenosti.

Prikupljena dokumentacija dokaz je resornim institucijama o zadovoljavanju osnovnih i specifičnih uvjeta iz ovog područja. Svi potrebiti obrasci javno su dostupni na mrežnim stranicama gospodarskih i obrtničkih komora.

Sljedeći korak je preuzimanje Rješenja o registraciji obrta u Uredu državne uprave. Pored toga važno je izraditi pečat, na osnovu Rješenja o upisu obrta u obrtni registar ili na osnovu obrtnice, te otvoriti u poslovnoj banci žiro račun.

Naposlijetku slijedi prijava obrtnika u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. U konačnici, slijedi prijava u poreznu upravu u roku od 8 dana od početka izvršavanja djelatnosti. Ovime se obrt upisuje u registar poreznih obveznika.

Registracija obrta i trgovačkog društva razlikuje se po mnogočemu. Na osnovu tih razlika moguće je odlučiti o adekvatnijem rješenju. Pregled istih daje se u nastavku (Tablica 2.).

Tablica 2. Razlike između registracije obrta i trgovačkog društva

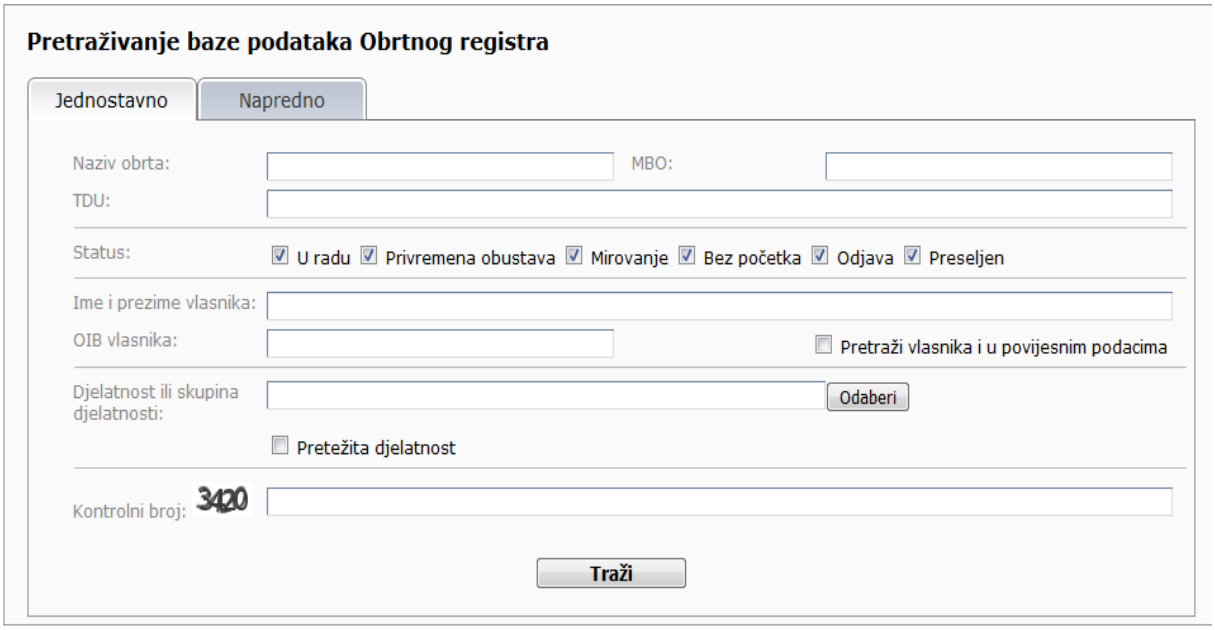
OPIS	Obrt	Trgovačko društvo
Temeljni kapital	Nema	10,00 kuna za j.d.o.o. 20.000,00 kuna za d.o.o. 200.000,00 kuna za d.d.
Troškovi osnivanja	470,00* kuna **Iznimno, u razdoblju od 2. siječnja 2015. do 1. siječnja 2016. godine, fizička osoba se oslobađa plaćanja obrtnice pa u tom razdoblju trošak registriranja obrta iznosi oko 270 kuna*	oko 800,00 kuna do 6.000,00 kuna
Vrijeme potrebno za registraciju/osnivanje	Obično od 1 do 3 dana, a maksimalno 15 dana	40 dana
Mjesto registracije	Nadležni ured državne uprave u županiji ili Gradu Zagrebu	Trgovački sud
Odgovornost	Cjelokupnom imovinom obrtnika**	Visinom temeljnog kapitala
Knjigovodstvo	Jednostavno knjigovodstvo u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak	Dvojno knjigovodstvo po Zakonu o računovodstvu
Članstvo u Komori	Hrvatska obrtnička komora	Hrvatska gospodarska komora
Djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti
Porezne stope	12% do 2.200,00 kn dohotka, 25% na poreznu osnovicu između 2.200,00 – 13.200 kn, 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kuna	20%
Zaposleni	Nema ograničenja	Nema ograničenja
Plaćanje poreza na dodanu vrijednost (PDV)	subjekti malog gospodarstva s ukupnim godišnjim primicima do 3 milijuna kuna, omogućen obračun i plaćanje PDV-a prema gotovinskom sustavu (po naplaćenom, a ne po izdanom računu) od 1. 1. 2015.	subjekti malog gospodarstva s ukupnim godišnjim primicima do 3 milijuna kuna, omogućen obračun i plaćanje PDV-a prema gotovinskom sustavu (po naplaćenom, a ne po izdanom računu) od 1. 1. 2015.
Pomaganje u radu članova obiteljskog kućanstva (bez ugovora o radu)	da	ne
Mogućnost privremene obustave rada do 1 godine	da	ne

Izvor: Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije (2015.) Vodić kroz otvaranje obrta. Dostupno na: https://ok-smz.hr/wp-content/uploads/2015/11/Vodic-za-poslovanje-u-obrtu.pdf (16.04.2019.).

Vidljvo je kako su obveze, zahtjevi i troškovi otvaranja obrta nešto jednostavniji i manje iscrpni, što pozitivno utječe na popularnost obrta u Republici Hrvatskoj. Pri tome se misli na nešto manje rigorozne uvjete i zahtjeve koji se nameću poslovnim subjektima koji se na ovaj pothvat odlučuju.

Treba istaknuti kako su u Hrvatskoj svi obrti registrirani u okviru sustava Obrtnog registra (Slika 2.).

Slika 2. Obrtni registar Republike Hrvatske

Izvor: Obrtni registar (2019.) Početna. Dostupno na: https://or.portor.hr/pretraga.htm (16.04.2019.).

Ovaj online sustav pretraživanja zasniva se na unosu osnovnih podataka u svezi obrta, kao što su naziva istoga, matični broj, ime i prezime obrtnika, vlasnika i slično. Riječ je o sustavu informacija u domeni Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta koji daje javni uvid u obrte, neovisno o tome da li je riječ o aktivnim, obrtima u mirovanju, trenutno obustavljenim ili trajno odjavljenim (mrežna stranica: Obrtni registar, 2019).

2.2. UVJETI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI OBRTA

Fizička osoba ispunjava osnovni preduvijet u svezi otvranja obrta ukoliko joj nije pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje, te ukoliko ima pravo korištenja prostora, ukoliko je to potrebno. Iznimno, a u skladu sa zahtjevima djelatnosti, fizička osoba, obrtnik, mora zadovoljavati i specifične zdravstvene uvjete (Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije, Vodić za poslovanje u obrtu, 2019).

Osim osnovnih ili općih uvjeta, važno je zadovoljiti i one specifične, a koji se odnose na pojedine oblike ili vrste obrta. Posebni uvjeti za vezane obrte su stručna osposobljenost, odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje ili položen majstorski ispit. Treba istaknuti da fizička osoba može otvoriti obrt ukoliko ispunjava sve uvjete, osim ovoga, ali pri tome mora uposliti radnika u punom radnom vremenu koji će isti zadovoljiti.

Vezani obrt mogu otvoriti osobe koje imaju odgovarajuće visoko obrazovanje, kao i izumitelji na temelju ostvarenog patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu i zaštićenog industrijskog dizajna (Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije, Vodić za poslovanje u obrtu, 2019). Isti mogu pokrenuti i fizičke osobe sa završenim odgovarajućim srednjim strukovnim obrazovanjem, ali ako je sjedište obrta na području posebne državne skrbi (brdsko-planinska područja ili otoci). Iste su obvezne položiti majstorski ispit za odgovarajuće zanimanje u roku od tri godine od upisa obrta u obrtni registar.

Također, važno je da prostor i sva oprema te sredstva koja su potrebna za obavljanje djelatnosti bezuvjetno zadovoljavaju minimalne tehničke i ostale uvjete, koji se određuju individualno za svaku pojedinu djelatnost. Svaki poslovni prostor, a broj istih nije nužno određen, mora imati imenovanog poslovođu koji isti vodi u ime i za račun obrtnika.

2.2.1. PRAVA I OBVEZE IZ RADNOG ODNOSA

Osnovna prava i obveze iz radnog statusa obrta vežu se uz prijavu i poštivanje obveza u svezi zdravstvenog i mirovinskog osiguranja. Svojstvo osiguranika utvrđuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje na osnovi prijave osiguranja. Prijavu podnosi obveznik plaćanja doprinosa, osiguranik kada je sam obveznik njegova plaćanja.

S druge strane, poslodavci su dužni prijaviti radnika nadležnoj službi Zavoda za mirovinsko osiguranje najkasnije prije početka rada, a prijava se obavlja elektroničkim putem, odnosno uz pomoć servisa e-mirovinsko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, osim za najmanje poslodavce koji zapošljavaju najviše 3 radnika, koji prijavu mogu izvršiti osobno (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019). Rok za odjavu radnika, rok za prijavu i odjavu osiguranika koji su samostalni obveznici plaćanja doprinosa i rok za dostavljanje podataka o promjenama nastalim tijekom osiguranja je 24 sata.

Obveznici osiguranja jesu zaposlenici i s njima izjednačene osobe, osobe na praktičnoj nastavi ili volonteri, obrtnici i trgovci pojedinici, odvjetnici, liječnici, zubari i slični poslovni subjekti, osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, poljoprivrednici i osobe koje ostvaruju primitke od druge samostalne djelatnosti i primitke od povremenog nesamostalnog rada na koje se plaćaju doprinosi za mirovinsko osiguranje (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019).

Osnovno zdravstveno osiguranje je obvezno zdravstveno osiguranje kojim se svim osiguranim osobama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje osiguravaju prava i obveze iz osnovnog zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti i solidarnosti (Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju, Narodne novine 137/13).

Status osigurane osobe utvrđuje Zavod za zdravstveno osiguranje na osnovi prijave koja se podnosi na e-zdravstveno ili slanjem Pristupnog lista putem elektroničke pošte. Prijavu je nužno podnijeti u roku koji je propisan i za prijavu na mirovinsko osiguranje, a jednako tako vrijede i ostala pravila.

Sva ostala prava i obveze iz radnog odnosa, a koja se odnose na ugovore o radu, radno vrijeme, odmor i dopuste te slično, utvrđena su i specificirana nadležnim

zakonom koji je na snazi u Republici Hrvatskoj. Misli se na Zakon o radu (Zakon o radu, Narodne novine 127/17).

2.2.2. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA

Za izvođenje praktične nastave i naukovanja potrebno je posjedovanje licencije. Riječ je o dozvoli koju izdaje Hrvatska obrtnička komora, a mogu je zatražiti sljedeće fizičke osobe, obrtnici (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019):

- Osobe s položenim majstorskim ispitom;
- Osobe kojima su priznata prava koja Zakon o obrtu priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom uz položen ispit o osnovama znanja o poučavanju učenika;
- Osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem uz položen stručni ispit;
- Fizičke osobe, izumitelji, osobe sa završenim odgovarajućim srednjim strukovnim obrazovanjem sa sjedištem obrta u područjima od posebne državne skrbi, koje imaju najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koje izvode praktični dio naukovanja i položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika;
- Osobe koje na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju registriran obrt, odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje i najmanje deset godina radnog iskustva.

Za dobivanje dozvole također potrebno je imati opremljenu radionicu za praksu u skladu s nastavnim planom i okvirnim obrazovnim programom. Važno je također istaknuti kako se u sklopu obrtničke komore provode kontinuirana obrazovanja i usavršavanja obrtnika, kroz radionice, seminare i ostale kanale obrazovanja.

U domeni obrazovanja i usavršavanja važno je osvrnuti se i na majstorski ispit. Riječ je o stručnim zvanjima za koje se dodjeljuju državno priznati ispiti, regulirani Zakonom o obrtu i Pravilnikom o postupku i načinu polaganja majstorskog ispita te ispita o stručnoj osposobljenosti. Isti su objavljeni i sadržani na listi vezanih obrta.

Majstorska diploma važna je jer omogućuje obrtniku samostalno otvaranje i vođenje obrta ili vođenje obrta za drugog obrtnika. Ujedno je riječ i o pogodnosti lakšeg zapošljavanja. Ovo zvanje upisuje se u radnu knjižicu, a ispit se polaže pred komisijom Hrvatske obrtničke komore u područnim obrtničkim komorama.

2.3. HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA

Hrvatska obrtnička komora krovna je institucija u Hrvatskoj koja se bavi poslovanjem obrta, od procesa otvaranja istih preko poslovanja do zatvaranja ili odjave. Ona nudi široki spektar usluga, a moguće je generalizirati njezino djelovanje kroz funkcije savjetovanja, informiranja, podrške obrtnicima, pomoći u specifičnim situacijama, obrazovanja i ostaloga.

Neke od ključnih usluga i aktivnosti mogu se razmatrati kroz (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019):

- Pogodnosti kod dobavljača iz raznih gospodarskih grana s kojima Hrvatska obrtnička komora surađuje putem projekta HOK Zajednička nabava;
- Informiranje o novostima u poslovanju i besplatno savjetovanje;
- Usluge rješavanje sporova uz uštedu vremena i novca;
- Obrazovanje;
- Licenciranje radionica, provedba majstorskih ispita i stručnog osposobljavanja;
- Povoljniji nastup na sajmovima;
- Besplatna objava web stranice;
- Organizacija poslovnih razgovora s mogućim stranim partnerima, seminari i edukacije;
- Upis u bazu obrta, burza ponude i potražnje;
- Digitalno poslovanje (online obrasci).

Sukladno izazovima na tržištu, ova institucija kontinuirano proširuje svoje aktivnosti i na taj način nastoji dati izravnu podršku razvoju obrtništva u Hrvatskoj. U te svrhe ona nastoji provoditi razne projekte u pojedinim područjima što obrtnicima daje niz pogodnosti te uvelike pojednostavljuje samo poslovanje i vođenje obrta.

Pored toga, ova institucija značajna je i za ostale skupine dionika. Posebnu ulogu ima u prikupljanju, obradi i evidentiranju statističkih podataka u svezi poslovanja obrta. Statistička baza podataka javno je dostupna, a osim kvantitativni, obrađuju se i kvalitativni podaci. Integriranjem istih dostupne su razne publikacije.

Na primjeru Dentalnog laboratorija Kruno Zeman ističe se kako vlasnik obrtnik raspolaže visokim obrazovanjem u području medicine, usmjerenja kako je prethodno i opisano. Na taj način on zadovoljava uvjete u području stupnja obrazovanja za potrebe vođenja obrta i poslovanja u sklopu djelatnosti dentalne medicine. Također, obrt zapošljava još jednog zaposlenika visokog obrazovanja istog usmjerenja, a ujedno se provode i kontinuirana usavršavanja putem tečajeva, radionica, seminara i ostalih kanala. Isti su u vlastitom angažmanu obrtnika.

3. POSLOVANJE OBRTA

3.1. POSLOVNE KNJIGE I KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE OBRTNIKA

Poslovanje obrtnika evidentira se kroz poslovne knjige i knjigovodstvene isprave. Riječ je o neizostavnoj stavci u području njegova poslovanja. Obveza vođenja poslovnih knjiga utvrđena je i specificirana Zakonom o porezu na dohodak (Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine 106/18) i Pravilnikom o porezu na dohodak (Pravilnik o porezu na dohodak, Narodne novine 10/2017). Njima je određeno da poslovne knjige imaju obvezu voditi fizičke osobe koje obavljaju samostalnu obrtničku djelatnost, djelatnost slobodnih zanimanja, djelatnost poljoprivrede i šumarstva (IJF, 2009).

Ovu obvezu moguće je ispuniti na način da obrtnici samostalno vode poslovne knjige ili za te potrebe angažiraju knjigovodstvene servise i ostale stručne dionike. Isto se provodi uz podršku tehnologije, odnosno u relektroničkom ili u papirnatom obliku.

Knjiga primitaka i izdataka sadrži pri tome sve poslovne primitke i izatke koji nastaju u okviru poslovanja obrtnika, a bilježe se po načelu blagane, za svaki kalendarsku godinu. Načelo blagajne nalaže bilježenje istih kada su naplaćeni, odnosno plaćeni. Pri tome, izuzetak predstavljaju izdaci temeljem otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine (IJF, 2009).

Sve poslovne knjige obrtnika vode se na osnovu propisanih obrazaca, a to su (Uljanić Škreblin, Bartolec, 2016):

- Knjiga primitaka i izdataka vodi se prema Obrazascu KPI;
- Popis dugotrajne imovine vodi se prema Obrascu DI;
- Knjiga prometa vodi se po Obrascu KP;
- Evidencija o tražbinama i obvezama vodi se po Obrascu TO.

Svaki od ovih obrazaca, odnosno poslovnih knjiga predmet je razrade u okviru ovog poglavlja. Prije iste potrebno je istaknuti kako svi obrtnici podliježu zakonskoj obvezi izdavanja računa za svaku prodanu uslugu ili proizvod. Ova obveza regulirana je odredbama Općeg poreznog zakona, kao i posebnim poreznim propisima. U slučaju kada je riječ o gotovinskim plaćanjima, obrnik ima obvezu korištenja fiskalnog naplatnog uređaja, a što je uređeno Zakonom o fiskalizaciji (Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Narodne novine 106/18). U okviru istoga određeno je kako se

računi ispostavljaju obvezno u dva primjerka pri čemu se jedan uručuje kupcu, a drugi izdavatelju, te predstavlja osnovu ili ispravu za knjiženje poslovne aktivnosti u poslovnim knjigama obrtnika.

3.1.1. KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

Knjiga primitaka i izdataka osnovna je poslovna knjiga koja predočava ukupan promet od poslovanja obrtnika. Ona evidentira dnevne i ukupne poslovne primitke i izdatke na Obrascu KPI za porezno razdoblje, koje predstavlja kalendarsku godinu. Prikaz dijela Knjige primitaka i izdataka za Dentalni laboratorij Kruno Zeman daje se u nastavku (Slika 3.).

Slika 3. Knjiga primitaka i izdataka Dentalnog laboratorija Kruno Zeman 2018. godine

Privatna praksa
zubotehničkog laboratorija
KRUNO ZEMAN
Vukovarska 137 d
31 000 Osijek
OIB: 81192528354
IBAN: HR7024840081103505427

Knjiga primitaka i izdataka

Od: 01.01.2018 do: 31.12.2018

OBRAZAC KPI

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU

1. NAZIV DJELATNOSTI Privatna praksa zubotehničkog laboratorija ZEMAN ŠIFRA DJELATNOSTI 8623
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI KRUNO ZEMAN
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA VUKOVARSKA 137 d, OSIJEK
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI 81192528354

II PODACI O PRIMICIMA

R.b.	Nadnevak	Br.temeljnice	Opis isprava	P R I M I C I					I Z D A C I				Član 33.	Ukupno
				U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV	Ukupno	U gotovini	Žiro račun	U naravi	PDV	st.1.t.1. i 5.	dop. izd.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	02.01.2018	141551	GORIVO 50%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	414,53	0,00	0,00	207,27	207,26
2	05.01.2018	18	POMAGALO OČNO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.832,00	0,00	0,00	0,00	5.832,00
3	05.01.2018	266	KNJIGOVODSTVENE US	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	795,50	0,00	0,00	0,00	795,50
4	05.01.2018	974	REPROMATERIJAL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60,01	0,00	0,00	0,00	60,01
5	11.01.2018	12-2017	TELEFONSKE USLUGE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	157,19	0,00	0,00	0,00	157,19
6	11.01.2018	32048	POŠILJKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	230,45	0,00	0,00	0,00	230,45
7	15.01.2018	4170	BON ZA MOBITEL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00
8	16.01.2018	3789	UREDSKA OPREMA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,52	0,00	0,00	0,00	47,52
9	18.01.2018	115/P1/1	DENTALNE USLUGE	0,00	1.415,96	0,00	0,00	1.415,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	19.01.2018	116/P1/1	DENTALNE USLUGE	0,00	2.142,92	0,00	0,00	2.142,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	19.01.2018	117/P1/1	DENTALNE USLUGE	0,00	2.824,64	0,00	0,00	2.824,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	19.01.2018	118/P1/1	DENTALNE USLUGE	0,00	2.260,00	0,00	0,00	2.260,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	22.01.2018	1/P1/1	DENTALNE USLUGE	0,00	4.300,00	0,00	0,00	4.300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	23.01.2018	14187	DUGOTRAJNA IMOVINA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.300,00	0,00	0,00	3.300,00	0,00
15	23.01.2018	8387	GORIVO 50%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	413,29	0,00	0,00	206,65	206,64
				0,00	**12.943,52**	**0,00**	**0,00**	**12.943,52**	**22,00**	**11.250,49**	**0,00**	**0,00**	**3.713,92**	**7.558,57**

01.04.2019 12:25:45 >>>

ZEMAN KRUNO, Priv.praksa zubot.laboratorija | Knjiga primitaka i izdataka | Stranica: 1

Licenca za Zadruga poduzetnička mreža

Izvor: Interna dokumentacija Dentalni laboratorij Kruno Zeman, 2018.

Iz predočenog je moguće istaknuti kako se na danom Obrascu KPI, odnosno u okviru KPI poslovne knjige evidentiraju opći podaci o poreznom obvezniku, obrtniku. Misli se

na naziv, ime i prezime, osobni identifickacijski broj (OIB) i adresu. Nakon toga tablično su iskazani svi nastali primici i izdaci, koji su poredani prema nadnevku. Osim toga navodi se i broj temeljnice na osnovu koje se provodi knjiženje, opis isprave, vrsta primitka i sadržani PDV.

Unos ovih podataka mora se najkasnije evidentirati do 15. u mjesecu za prethodno mjesečno razdoblje. Neovisno o broju poslovnih jedinica, porezniobveznik vodi samo jednu Knjigu primitaka i izdataka. Okončanjem poreznog razdoblja svi se primici i izdaci zbrajaju, a kod eventualnog otuđenja ili likvidacije obrta dodaju se kao iizdaci otpisa dugotrajne imovine obrta (Uljanić Škreblin, Bartolec, 2016).

3.1.2. POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE

Sljedeća poslovna knjiga je popis dugotrajne imovine, a ona služi utvrđivanju otpisa, odnosno amortizacije dugotrajne imovine. U predmetni obrazac unose se stvari i prava za ona dobra i troškove proizvodnje koji prelaze neto 3 500,00 kuna i ako je vijek trajanja duži od godine dana (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019).

Dio Obrasca DI Dentalnog laboratorija Kruno Zeman za 2018. godinu daje se u nastavku (Slika 4.).

Slika 4. Obrazac DI Dentalnog laboratorija Kruno Zeman za 2018. godinu

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31.12. 2018. GODINE

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU

1. NAZIV DJELATNOSTI: KRUNO ZEMAN
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: KRUNO ZEMAN
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: KRUNO ZEMAN, VUKOVARSKA 137 D, OSIJEK
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: 81192528354

II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI

Red. br.	NAZIV STVARI ILI PRAVA	ISPRAVA BROJ	ISPRAVA NADNEVAK	NABAVNA VRIJEDNOST	KNJIGOV. VRIJEDNOST	VIJEK TRAJANJA	STOPA OTPISA	IZNOS OTPISA	KNJIGOVOD. VRIJEDN. STVARI ILI PRAVA NA KRAJU GODINE	AOP OZNAKA DUG. IM.*	DATUM OTUĐENJA DUGOTRAJNE IMOVINE
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11
1	PROGRAMAT X1	PS	16.03.2006.	35.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
2	MSK ULTIMATE 500 MIKROMOTOR	PS	16.03.2006.	7.500,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
3	KAVO EWL K-10 MIKROMOTOR	PS	16.03.2006.	5.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
4	MIKROTEHNOR FREZ APARAT	PS	16.03.2006.	15.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
5	BOX ZA OBRADU + USISAVAC	PS	16.03.2006.	3.500,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
6	USISAVAC FESTOOL	PS	16.03.2006.	4.500,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
7	IVOMAT APARAT	PS	16.03.2006.	7.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
8	DISTOMATIC TRIMER	PS	16.03.2006.	6.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
9	DEMITER-PEC ZA ZARENJE	PS	16.03.2006.	7.500,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
10	CENTURY INDUKCIONI LIJEVAC	PS	16.03.2006.	37.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
11	PJESKARA PLAVA	PS	16.03.2006.	6.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
12	PJESKARA SIVA	PS	16.03.2006.	6.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
13	BASIC MOBIL RENFERT	PS	16.03.2006.	3.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
14	APARAT ZA ELEKTROPOLIRANJE	PS	16.03.2006.	4.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
15	MEKAFER KOMPRESOR	PS	16.03.2006.	1.800,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
16	AQVA EMEVI 3L	PS	16.03.2006.	7.900,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	
17	ZUBOTEHNICKI STOLOVI	PS	16.03.2006.	9.000,00	0,00	4	25,000	0,00	0,00	06 - OPREMA	

Izvor: Interna dokumentacija Dentalni laboratorij Kruno Zeman, 2018.

Osim općih podataka o obrtniku, ovaj obrazac kronološki navodi sve stavke dugotrajne imovine. Osim naziva, ističu se nadnevak nabave, navana vrijednost, knjigovostvena vrijednost, vijek trajanja, stopa otpisa ili amortizacije, knjigovodstvena vrijenost na kraju godine, oznaka i eventualno datum otuđenja.

Treba istaknuti kako se ova poslovna knjiga ustrojava prilikom stjecanja radnje, obrta, slobodnog zanimanja i drugog ili na početku obavljanja samostalne djelatnosti. Obrtnik je obveznik njezina kontinuiranog vođenja do otuđenja ili likvidacije.

Popis dugotrajne imovine sastavlja se za svaku kalendarsku godinu i zaključuje se na dan 31. prosinca. Zaključna stanja prepisuju se po pojedinim stvarima ili pravima kao početna stanja u Popisu dugotrajne imovine za iduću godinu (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019).

3.1.3. KNJIGA PROMETA

Knjiga prometa je evidencija prometa na razini jednog radnog dana. Naime, ona se bilježi na kraju ranog dana ili eventualno prije početka narednog. Pri tome se bilježe gotovinski i bezgotovinski primici.

Nastavno na prethodno analizirane poslovne knjige, treba istaknuti kako se knjiga prometa ne mora voditi ukoliko se podaci o dnevnom gotovinskom prometu vode u Knjizi primitaka i izdataka ili u drugim evidencijama na mjestu gdje se gotovinski promet ostvaruje. Ukolik se djelatnost provodi na više poslovnih jedinica, knjiga prometa vodi se za svaku od njih (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019).

Porezni obveznik Kruno Zeman, promete evientira u okviru knjige primitaka i izdataka tene podliježe obvezi vođenja ove poslovne knjige. Stoga se u nastavku daje ogledni primjer ovog obrasca (Slika 5.).

Slika 5. Obrazac Knjige prometa

KNJIGA PROMETA **OBRAZAC KPR**

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU						
1. NAZIV DJELATNOSTI: PROIZVODNJA METALNIH KONSTRUKCIJA				ŠIFRA DJELATNOSTI		251
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: IVICA IVANČIĆ						
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: ZAGREB, ZAGREBAČKA BB						
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: 12345678901						
II. PODACI O POSLOVNOJ JEDINICI						
1. NAZIV						
2. ADRESA						
R. BR.	NADNEVAK	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA O PRIMICIMA U GOTOVINI	IZNOS NAPLAĆEN U GOTOVINI / ČEKOVIMA	IZNOS NAPLAĆEN BEZGOTOVINSKI	UKUPNO NAPLAĆENI IZNOS
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7 (5+6)*
9	20.01.2017	-	Račun Br. /1/1	740.00	-	740.00
10	23.01.2017	-	Račun Br. 4/1/1	1,500.00	-	1,500.00

Izvor: Hrvatska obrtnička komora (2019.) Poslovne knjige obrtnika. Dostupno na: https://www.hok.hr/content/download/.../Poslovne%20knjige%20obrtnika_obrasci.pdf (17.04.2019.).

Ova poslovna knjiga sadrži podatke o poreznom obvezniku, posovnoj jedinici te primicima, koji su kronološki poredani. Misli se na redni broj primitka, nadnevak ostvarenja, broj temeljnice, opis isprava o primicima u gotovini, iznos naplaćen u gotovini i čekovima, iznos naplaćen bezgotovinskim putem i ukupno zbroj iznosa. Obrtnici koji nisu u sustavu PDV-a, odnosno ne podliježu obvezi ovog poreznog oblika, nemaju obvezu vođenja ove poslovne knjige.

3.1.4. EVIDENCIJA O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA

Ova poslovna knjiga sadrži podatke o ispostavljenim i primljenim računima, naplaćenim i nenaplaćenim. Uvidom u istu daje se pregled dugovanja i obveza obrtnika, a daje osnovu za pregled kartice dobavljača, odnosno kupca. Ogledni primjer ovog obrasca slijedi u nastavku (Slika 6.).

Slika 6. Evidencija o tražbinama i obvezama

OBRAZAC TO

EVIDENCIJA O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA

I. PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU											
1. IME I PREZIME: IVICA IVANČIĆ											
2. ADRESA: ZAGREB, ZAGREBAČKA BB											
3. NAZIV I ADRESA DJELATNOSTI: "IVICA" OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, ZAGREB, ZAGREBAČKA BB											
II. PODACI O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA											
R.BR.	KUPAC/DOBAVLJAČ	IZLAZNI RAČUNI					ULAZNI RAČUNI				
		BROJ	NADNEVAK	IZNOS	NAPLAĆENO		BROJ	NADNEVAK	IZNOS	NAPLAĆENO	
					NADNEVAK	IZNOS				NADNEVAK	IZNOS
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*
1	Svjetlost d.o.o.	1/1/1	09.01.2017	450	16.01.2017	450.00	-	-	-	-	-
2	Sigurnost obrt	-	-	-	-	-	12/1/1	10.01.2017	1,000.00	17.01.2017	1,000.00

Izvor: Hrvatska obrtnička komora (2019.) Poslovne knjige obrtnika. Dostupno na: https://www.hok.hr/content/download/.../Poslovne%20knjige%20obrtnika_obrasci.pdf (17.04.2019.).

Dentalni laboratorij Kruno Zeman ne vodi ovu poslovnu knjigu, pri čemu se koristi pravom neobveznog vođenja iste u slučaju kada porezni obveznik PDV-a vodi knjigu primljenih i izdanih računa.

3.1.5. EVIDENCIJA O NABAVI I UPORABI REPRODUKCIJSKOG I POTROŠNOG MATERIJALA, HRANE, PIĆA I NAPITAKA

Posljednja na popisu je knjiga koja evidentira nabavu i upotrebu reprodukcijskog i potrošnog materijala. Ista je obvezna za sve proizvodne i uslužne djelatnosti te ugostitelje koji prodaju hranu i pića i napitke koje su sami proizveli. Daje osnovu da povezivanje primitaka i izdataka, a sadrži sljedeće podatke (mrežna stranica: Hrvatska obrtnička komora, 2019):

- Podatke o nabavi;
- Podatke o utrošku repromaterijala.

Izgledknjige nije određen i zakonom propisan. Važno je tek da sadrži tražene podatke i da se promjene u svezi navedenoga knjiže najkasnije u razdoblju od mjesec dana od nastanka iste. S obzirom daje Dentalni laboratorij Kruno Zeman proizvodni obrt, podliježe obvezi vođenja ove knjige.

3.2. UTVRĐIVANJE DOHOTKA I OBVEZE POREZA NA DOHODAK

Obrtnik je porezni obveznik ukoliko ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta. Ukoliko više fizičkih osoba ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svaki od njih, na osnovu ostvarenog udjela u dohotku (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019).

Na osnovnu prethodne analize poslovnih knjiga, daje se zaključiti kako se utvrđivanje dohotka, a time i obveze poreza na dohodak rpovodi na osnovu Knjige primitaka i izdataka. Sukladno tome, dohodak od obrta je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka što su nastali u poreznom razdoblju.

Obveza je obrtnika da najkasnije u roku od 8 dana, od dana početka i prestanka obavljanja djelatnosti, podnese prijavu u registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019). Na osnovu rješenja, Porezna uprava određuje mjesečni predujam poreza na dohodak, a obrtnik izvšenju plaćanja istoga pristupa tek nakon prve godinje prijave poreza.

Poreznu osnovicu poreza na dohodak čini dohodak od obrta umanjen za preneseni gubitak i osobni odbitak, a plaća se na osnovu porezne osnovice koja se oporezuje poreznom stopom od 12%, 25% i 40%.

Obrtnik može koristiti razne poticaje i olakšice, kao što su poticaji zapošljavanja, državna potporu za obrazovanje i izobrazbu, poticaji za istraživanja i razvoj, porezne olakšicu za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja te porezna olakšica za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara. Na primjeru Dentalnog laboratorija Kruno Zeman trenutno se ne primijenjuju nikakve olakšice. Prijava poreza na dohodak za 2018. godinu sadržana je u prilogu rada (Prilog 1.).

Treba istaknuti kako obrtnici imaju pravo korištenja paušalnog oporezivanja. Naime, porezi obveznik, obrtnik koji ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta podliježe mogućnosti paušalnog oporezivanja uz ispunjenje sljedećih uvjeta (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019):

- Ukupni primici u prethodnoj godini nisu viši od 149.500,00 kn;
- Nije obveznik PDV-a;
- Nema izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona;
- Ne obavlja samostalnu djelatnost ugostiteljstva ili trgovine.

Prijelaz obrtnika s jednog na drugi pristup oporezivanja dohotka moguć je uz pregled poslovnih knjiga i podnošenje prijave, odnosno zahtjeva zaisto nadležnoj poreznoj upravi, koja u svezi toga izdaje rješenje. Porezne uprave do kraja tekuće godine za iduću godinu, a najkasnije 15 dana po isteku kalendarske godine.

Određivanje mjesečnog paušalnog poreza na dohodak provodi se na način da se godišnji paušalni porez na dohodak pomnoži s poreznom stopom 12% , te podijeli s 12 i pomnoži s brojem mjeseci u kojima je porezni obveznik obavljao samostalnu djelatnost (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019). Reduciranje obveze moguće je uz korištenje spomenutih povlastica. Primjer određivanja paušalnog poreza na dohodak daje se u nastavku (Slika 7.).

Slika 7. Paušalno određivanje poreza na dohodak

ukupni primici	godišnja porezna osnovica	godišnji paušalni porez na dohodak	mjesečni paušalni porez na dohodak
od 0,00 do 85.000,00 kn	12.750,00 kn	1.530,00 kn	127,50 kn
od 85.000,01- 115.000,00 kn	17.250,00 kn	2.070,00 kn	172,50 kn
od 115.000,01- 149.500,00 kn	22.425,00 kn	2.691,00 kn	224,25 kn

Izvor: Miličević, M. (2018.) Obrtnicima omogućeno paušalno oporezivanje. Dostupno na: https://possector.hr/zakoni/obrtnicima-omoguceno-pausalno-oporezivanje (17.04.2019.).

Paušalni obrtnici obevzni su voditi samo knjigu prometa. Međutim, kao i ostali obrtnici, dužni su plaćati doprinose za mirovinsko i zdravstveno, te ostale doprinose u jednakom postotku.

Obrtnik je obveznik prireza porezu na dohodak kad mu je prebivalište ili uobičajeno boravište na području općine ili grada koji su svojom odlukom propisali prirez porezu na dohodak. Isti su javno objavljeni na stranicama porezne uprave (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019).

Osim obveze plaćanja poreza na dohodak, neki obrtnici podliježu i obvezi poreza na dobit. Na primjeru odabranog obrta ova se obveza ne primijenjuje jer obrtnik ne zadovoljava propisane uvjete. Misli se na jedan od sljedećih (mrežna stranica. Plavi ured, 2019):

- U prethodnom poreznom razdoblju je ostvario ukupni primitak veći od 2 000 000,00 kuna;
- U prethodnom poreznom razdoblju je ostvario dohodak veći od 400 000,00 kuna;

- Ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti veću od 2 000 000,00 kuna;
- U prethodnom poreznom razdoblju je prosječno zapošljavao više od 15 radnika.

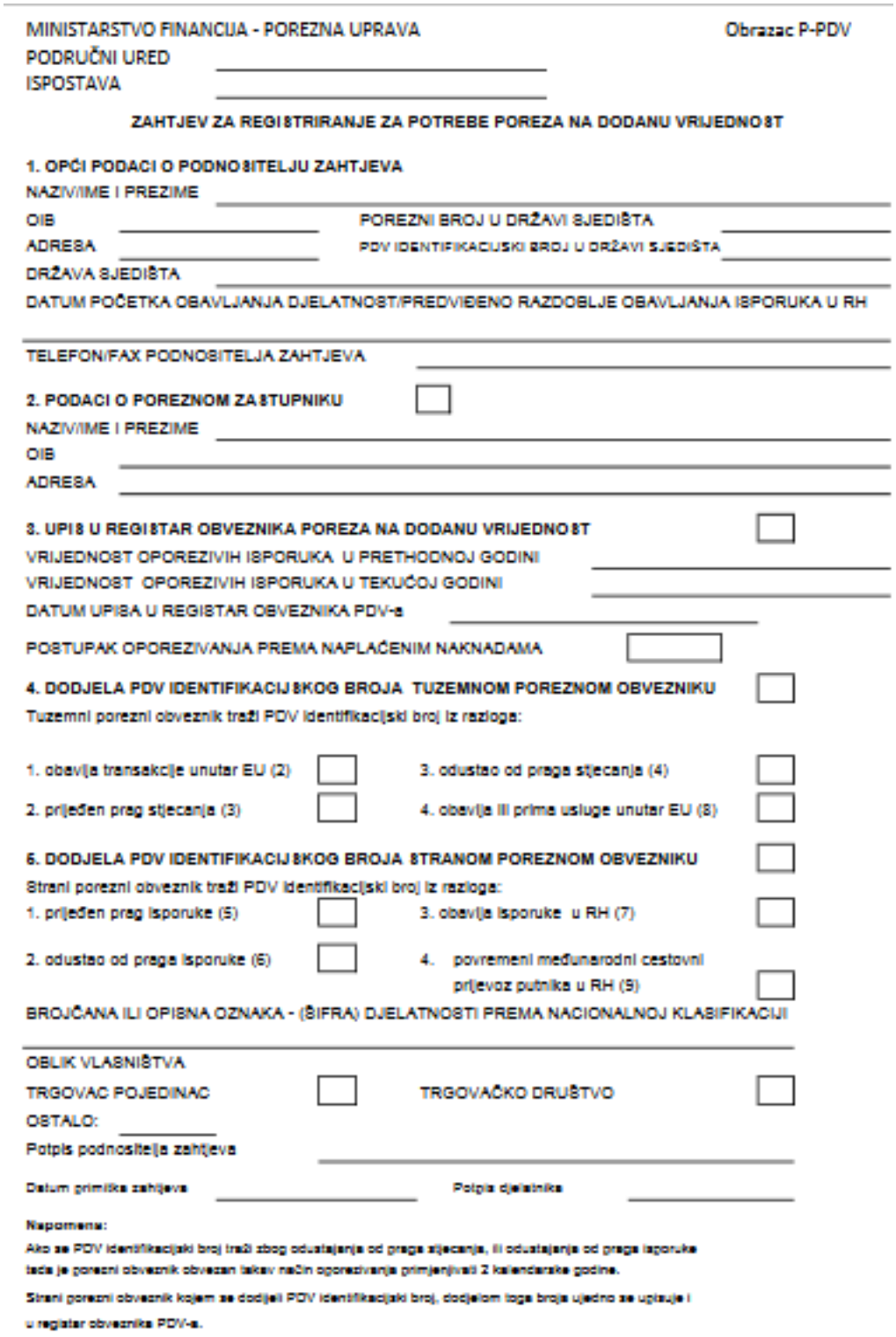
Kada obrtnik zadovoljava neki od ovih uvjeta obezan je o tome izvijestiti poreznu upravu, a do kraja poslovne godine. Porezna osnovica poreza na dobit je dobit, odnosno razlika između prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Porezna stopa u Hrvatskoj iznosi 20% (mrežna stranica: Plavi ured, 2018).

3.3. UTVRĐIVANJE OBVEZE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Jedna od poreznih obveza obrtnika je obveza plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Ona se uvtrđuje na osnovnu vrijednosti isporuke dobara u prethodnoj kalendarskoj godini. Onda kada ona premašuje 230 000,00 kuna, obrnik je obveznik ovog poreznog oblika (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019).

U slučaju navedenoga, obrtnik je dužan upisati se u Registar obveznika PDV-a u ispostavi porezne uprave najkasnije do 15. siječnja tekuće godine. porezna stopa iznosi 5%, 10% ili 25%. Prikaz ovog zahtijeva daje se u nastavku (Slika 8.).

Slika 8. P-PDV obrazac

MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA Obrazac P-PDV

PODRUČNI URED _____

ISPOSTAVA _____

ZAHTJEV ZA REGISTRIRANJE ZA POTREBE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

1. OPĆI PODACI O PODNOSITELJU ZAHTJEVA

NAZIV/IME I PREZIME _____

OIB _____ POREZNI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____

ADRESA _____ PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____

DRŽAVA SJEDIŠTA _____

DATUM POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOSTI/PREDVIĐENO RAZDOBLJE OBAVLJANJA ISPORUKA U RH

_____

TELEFON/FAX PODNOSITELJA ZAHTJEVA _____

2. PODACI O POREZNOM ZASTUPNIKU ☐

NAZIV/IME I PREZIME _____

OIB _____

ADRESA _____

3. UPIS U REGISTAR OBVEZNIKA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST ☐

VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U PRETHODNOJ GODINI _____

VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U TEKUĆOJ GODINI _____

DATUM UPISA U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-a _____

POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA ☐

4. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA TUZEMNOM POREZNOM OBVEZNIKU ☐

Tuzemni porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. obavlja transakcije unutar EU (2) ☐
2. prijeđen prag stjecanja (3) ☐
3. odustao od praga stjecanja (4) ☐
4. obavlja ili prima usluge unutar EU (8) ☐

6. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA STRANOM POREZNOM OBVEZNIKU ☐

Strani porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. prijeđen prag isporuke (5) ☐
2. odustao od praga isporuke (6) ☐
3. obavlja isporuke u RH (7) ☐
4. povremeni međunarodni cestovni prijevoz putnika u RH (9) ☐

BROJČANA ILI OPISNA OZNAKA - (ŠIFRA) DJELATNOSTI PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI

_____

OBLIK VLASNIŠTVA

TRGOVAC POJEDINAC ☐ TRGOVAČKO DRUŠTVO ☐

OSTALO: _____

Potpis podnositelja zahtjeva _____

Datum primitka zahtjeva _____ Potpis djelatnika _____

Napomena:

Ako se PDV identifikacijski broj traži zbog odustajanja od praga stjecanja, ili odustajanja od praga isporuke tada je porezni obveznik obvezan takav način oporezivanja primjenjivati 2 kalendarske godine.

Strani porezni obveznik kojem se dodijeli PDV identifikacijski broj, dodjelom toga broja ujedno se upisuje i u registar obveznika PDV-a.

Izvor: Porezna uprava (2019.) Obrasci. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/P-PDV.pdf (18.04.2019.).

Prijava poreza na dodanu vrijednost provodi se prema utvrđenom obrascu prijave, a podnosi se mjerodavnoj poreznoj upravi, prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu obrtnika, i to do zadnjega dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, neovisno o tome jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke. Obrtnik ima pravo na odbitak pretporeza, kao i na pravo na povrat razlike između plaćenog poreza i porezne obvezeako je pretporez veći od porezne obveze u obračunskom razdoblju (mrežna stranica: Porezna uprava, 2019).

ZAKLJUČAK

Završni rad u osnovi predstavlja sažeti vodič kroz obrtništvo u Republici Hrvatskoj. Kako raste interes hrvatskih građana i poslovnih subjekata za pokretanjem vlastitog obrta, a što potvrđuju aktualni statistički podaci, proporcionalno raste potreba za javnim informiranjem i savjetovanjem u svezi ovog procesa.

Značaj obrtništva može se razmatrati na razini samog vlasnika, obrtnika i zaposlenih u obrtu, kao i na razini gospodarstva. U Hrvatskoj postoji opravdano mišljenje kako obrti doprinose pozitivnom kretanju osnovnih makroekonomskih pokazatelja, kao što su zaposlenost u državi, generiranje izvoza, poticanje poduzetničke snage i slično. Upravo zbog toga, država raznim poticajnim mjerama nastoji jačati i razvijati poduzetničku, a time i obrtničku snagu.

Obrt kao pravno-organizacijski oblik poslovanja donosi brojne pogodnosti budućim obrtnicima. Prvenstveno se misli na jednostavniji i troškovno isplativiji način registriranja poslovanja, kao i na niz specifičnih mogućnosti koje on nudi. U tom kontekstu misli se na sezonsko poslovanje obrta, paušalno oporezivanje i ostale značajke.

Među osnovnim nedostatcima, s gledištaobrtnika, vlasnika ističe se odgovornost za sve nastale obveze, što kod društva s ograničenom odgovornošću nije evidentno. Unatoč tome, sve se češće dionici u Hrvatskoj odlučuju upravo na pokretanje obrta.

Jedan od oglednih primjera obrta, koji posluje u Hrvatskoj, je Dentalni laboratorij Kruno Zeman. Riječ je o samostalnom obrtu, čiji je vlasnik ujedno i stručno obrazovana osoba, kompetentna za vođenje poslovanja ove naravi. Obrt je registriran u području dentalne medicine, a ističe se proizvodno-uslužnim cjelogodišnjim poslovanjem.

Obrt uspješno posluje već duži niz godina, a djeluje kao poslovnim subjekt u sustavu PDV-a. O njegovu poslovanju transparentno svjedoče poslovne knjige koje vodi lokalni knjigovodstveni servis. Vodeća među njima je knjiga primitaka i izdataka koja evidentira sve primitke i izdatke, a funkcionira po načelu blagajne.

Obrt zapošljava jednog zaposlenika, a ne koristi nikakve povlastice države. U budućnosti se ne planiraju značajnije promjene u svezi organizacije, pravne osnove i sličnih pitanja u svezi obrta. Razlog tome očituje se u optimalnost ove pravno-organizacijske forme poslovanja s obzirom na djelatnost, obilježja organizacije i obujam poslovanja.

LITERATURA

ČLANCI:

1. Uljanić Škreblin, I., Bartolec, S. (2016.) Porezni tretman samostalne djelatnosti – prelazak s utvrđivanja dohotka na utvrđivanje dobiti i obrnuto. Porezni vijesnik. 5. Str. 34.-42.

INTERNET IZVORI:

1. Dentalni laboratorij Kruno Zeman (2019.) O nama. Dostupno na: http://laboratorij.org (15.04.2019.)
2. Dentalni laboratorij Kruno Zeman (2019.) Usluge. Dostupno na: http://laboratorij.org/usluge (15.04.2019.)
3. Hrvatska obrtnička komora (2019) Poslovne knjige obrtnika. Dostupno na: https://www.hok.hr/content/download/poslovneknjige (17.04.2019.)
4. Hrvatska obrtnička komora (2019.) Naše usluge. Dostupno na: https://www.hok.hr/o_hok_u/nase_usluge (16.04.2019.)
5. IJF (2009.) Porez na dohodak. Dostupno na: http://www.ijf.hr/porezni_vodic/1-09/dohodak.pdf (17.04.2019.)
6. Levačić, T. (2015.) Pravna osobnost – ključna razlika između d.o.o. i obrta. Dostupno na: http://www.womeninadria.com/pravna-osobnost-kljucna-razlika-izmedu-d-o-o-obrta/ (15.04.2019.)
7. Miličević, M. (2018.) Obrtnicima omogućeno paušalno oporezivanje. Dostupno na: https://possector.hr/zakoni/obrtnicima-omoguceno-pausalno-oporezivanje (17.04.2019.).
8. Novac (2018.) Otvaranje obrta: koje uvjete morate zadovoljavati za pokretanje vlastitog obrta. Dostupno na: https://novac.jutarnji.hr/makro-mikro/otvaranje-obrta-koje-uvjete-morate-zadovoljavati-za-otvaranje-vlastitog-obrta/7448550/ (16.04.2019.)
9. Obrtni registar (2019.) Početna. Dostupno na: https://or.portor.hr/pretraga.htm (16.04.2019.)
10. Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije (2015.) Vodić kroz otvaranje obrta. Dostupno na: https://ok-smz.hr/wp-content/uploads/2015/11/Vodic-za-poslovanje-u-obrtu.pdf (16.04.2019.

11. Obrtnička komora Sisačko-moslovačke županije (2019.) Otvaranje obrta. Dostupno na: https://ok-smz.hr/otvaranje-obrta/ (16.04.2019.)
12. Plavi ured (2019.) Porez i prirez na dohodak 2019. Dostupno na: https://plaviured.hr/documents/porez-prirez-dohodak-pausalni-obrt.pdf (17.04.2019.)
13. Porezna uprava (2019.) Obrasci. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/P-PDV.pdf (18.04.2019.).
14. Porezna uprava (2019.) Obrtnici. Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Obrtnici2.aspx (17.04.2019.)
15. Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Narodne novine 106/18. Dostupno na: https://www.zakon.hr/z/548/Zakon-o-fiskalizaciji-u-prometu-gotovinom (17.04.2019.)
16. Zakon o obrtu, Narodne novine 143/13. Dostupno na: https://www.zakon.hr/z/297/Zakon-o-obrtu (15.04.2019.)
17. Zakon o porezu na dohodak Narodne novine 106/18. Dostupno na: https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak (17.04.2019.)
18. Zakon o radu, Narodne novine 127/17. Dostupno na: https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu (16.04.2019.)

POPIS SLIKA

Slika 1. Proces otvaranja obrta 7
Slika 2. Obrtni registar Republike Hrvatske 12
Slika 3. Knjiga primitaka i izdataka Dentalnog laboratorija Kruno Zeman 2018. godine 19
Slika 4. Obrazac DI Dentalnog laboratorija Kruno Zeman za 2018. godinu 20
Slika 5. Obrazac Knjige prometa 22
Slika 6. Evidencija o tražbinama i obvezama 23
Slika 7. Paušalno određivanje poreza na dohodak 26
Slika 8. P-PDV obrazac 27

POPIS TABLICA

Tablica 1. Vrste obrta 5
Tablica 2. Razlike između registracije obrta i trgovačkog društva 11

PRILOZI

Prilog 1. Prijava poreza na dohodak Dentalni laboratorij Kruno Zeman 2018. godina

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED: OSIJEK
ISPOSTAVA: OSIJEK

PRIJAVA POREZA NA DOHODAK ZA 2018. GODINU

1. OPĆI PODACI

1.1. IME I PREZIME / IME RODITELJA: KRUNO ZEMAN, SLAVKO
1.2. ADRESA (mjesto, ulica i kućni broj): VUKOVARSKA 0137/D, OSIJEK
1.2.1. Telefon: 1.2.2. Adresa elektroničke pošte: zpm@zpm.hr
1.3. OIB: 81192528354
1.4. Potpomognuta područja(1) i područje Grada Vukovara: NE
1.5. PROMJENA PREBIVALIŠTA / UOBIČAJENOG BORAVIŠTA TIJEKOM GODINE

R.br.	RAZDOBLJE	DRŽAVA	MJESTO	ULICA I KUĆNI BROJ	POTPOM. PODRUČJA I GRAD VUKOVAR(2)
1.	od do				

1.6. INVALID I HRVATSKI RATNI VOJNI INVALID IZ DOMOVINSKOG RATA (HRVI)

R.br.	RAZDOBLJE INVALIDNOSTI	HRVI	OZNAKA INVALIDNOSTI(3)	POSTOTAK INVALIDNOSTI (ispunjava HRVI)
1.	od do			

1.7. BROJ RAČUNA: HR7024840081103505427
OTVOREN U (NAZIV / SJEDIŠTE): Raiffeisenbank Austria d.d.
1.8. PODACI O OPUNOMOĆENIKU / POREZNOM SAVJETNIKU
1.8.1. NAZIV / IME I PREZIME:
1.8.2. ADRESA SJEDIŠTA / PREBIVALIŠTA / BORAVIŠTA:
1.8.3. OIB:

2. PODACI O UZDRŽAVANIM ČLANOVIMA UŽE OBITELJI

R.br.	IME I PREZIME / SRODSTVO	OIB	INVALID (I ili I*)	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD / DO	OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1.						

3. PODACI O UVEĆANJU OSOBNOG ODBITKA ZA

3.1. PLAĆENE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVU	0,00
3.2. DANA DAROVANJA	0,00
3.3. UKUPNO (3.1. + 3.2.)	0,00

4. PODACI O DOHOTKU I PLAĆENOM PREDUJMU POREZA I PRIREZA (u kunama i lipama)

4.1. DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆA I MIROVINA) DIO NR

4.1.1. PLAĆA OSTVARENA U TUZEMSTVU IZVAN PODRUČJA P1 (prema obrascima IP)

R.br.	OIB POSLODAVCA / ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS PRIMITKA	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PLAĆE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5 (3-4)	6
1.					
UKUPNO 4.1.1.				0,00	0,00

4.1.2. PLAĆA OSTVARENA U TUZEMSTVU NA POTPOMOGNUTOM PODRUČJU I. SKUPINE I/ILI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA (prema Obrascima IP)(4)

R.br.	OIB POSLODAVCA / ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS PRIMITKA	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PLAĆE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5	6
1.					
UKUPNO 4.1.2.				0,00	0,00

4.1.3. PLAĆA OSTVARENA IZ INOZEMSTVA ILI U INOZEMSTVU IZVAN PODRUČJA P1 (prema potvrdama inozemnih isplatitelja i vlastitim evidencijama)

R.br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ TUZEMNI	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ INOZEMNI
1	2	3	4	5
1.				
UKUPNO 4.1.3.		0,00	0,00	0,00

4.1.4. PLAĆA OSTVARENA IZ INOZEMSTVA ZA VRIJEME BORAVKA NA POTPOMOGNUTOM PODRUČJU I. SKUPINE I/ILI NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA (prema potvrdama inozemnih isplatitelja i vlastitim evidencijama)

R.br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ TUZEMNI	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ INOZEMNI	UDIO u %(5)
1	2	3	4	5	6
1.					
UKUPNO 4.1.4.		0,00	0,00	0,00	0,00

4.1.5. MIROVINA OSTVARENA U TUZEMSTVU (prema obrascima IP / potvrdama isplatitelja)

R.br.	OIB ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS MIROVINE	OBVEZNI DOPRINOSI IZ MIROVINE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5 (3-4)	6
1.					
UKUPNO 4.1.5.				0,00	0,00

4.1.6. MIROVINA OSTVARENA U INOZEMSTVU (prema potvrdama inozem. isplatitelja i rješenju Porezne uprave)

R.br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ TUZEMNI	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ INOZEMNI	UDIO u %(5)
1	2	3	4	5	6
1.					
UKUPNO 4.1.6.		0,00	0,00	0,00	0,00

4.1.7. UKUPAN DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (4.1.1.+4.1.2.+4.1.3.+4.1.4.+4.1.5.+4.1.6.)		**UPLAĆENI POREZ I PRIREZ**	
	DOHODAK	**TUZEMNI**	**INOZEMNI**
	0,00	0,00	0,00

4.1.8. OSTVARENI DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆE I MIROVINE) NA KOJI SE NE PLAĆA POREZ NA DOHODAK PREMA STUPNJU INVALIDNOSTI HRVI

R.br.	STUPANJ INVALIDNOSTI HRVI	IZNOS DOHOTKA(7)	UDIO U %(8)
1	2	3	4
1.			
2.			

4.2. DRUGI DOHODAK DIO DD

4.2.1. DRUGI DOHODAK OSTVAREN U TUZEMSTVU (prema potvrdama isplatitelja)

R.br.	DRUGI DOHODAK PO OSNOVI	PRIMICI	IZDACI	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PRIMITAKA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5	6 (3-4-5)	7
1.	PRIMITAKA ČLANOVA SKUPŠTINA I NADZORNIH ODBORA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	AUTORSKIH NAKNADA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	umjetničkih, artističkih, zabavnih, sportskih, književnih, likovnih djelatnosti, te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama NEREZIDENATA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	primitaka trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, športskih sudaca i delegata i dr.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	primitaka u naravi, nagrada učenicima, primitaka učenika i studenata za rad preko udruga, stipendija, nagrada, naknada iznad propisanih iznosa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	primitaka učenika i studenata za rad preko posrednika za zapošljavanje učenika i studenata iznad propisanih iznosa	0,00	0,00		0,00	0,00
7.	NAKNADA UMJETNIKA I KULTURNIH DJELATNIKA (za isporučeno umjetničko djelo)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	PRIMITAKA PROFESIONALNIH NOVINARA, UMJETNIKA I ŠPORTAŠA	0,00	0,00		0,00	0,00
9.	OSTALIH PRIMITAKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO 4.2.1.					0,00	0,00

4.2.2. DRUGI DOHODAK OSTVAREN U INOZEMSTVU (prema potvrdama isplatitelja i vlastitim evidencijama)

R.br.	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ TUZEMNI	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ INOZEMNI
1	2	3	4	5
1.				
UKUPNO 4.2.2.		0,00	0,00	0,00

4.2.3. UKUPAN DRUGI DOHODAK, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (4.2.1.+4.2.2.)		**UPLAĆENI POREZ I PRIREZ**	
	DOHODAK	**TUZEMNI**	**INOZEMNI**
	0,00	0,00	0,00

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka) DIO SD

4.3.1. DOHODAK / GUBITAK OSTVAREN U TEKUĆOJ GODINI

4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK

			ZAJEDNIČKI DOHODAK				UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	
R.br.	DOHODAK/ GUBITAK POJEDINCA	UMANJENJA DOHOTKA /UVEĆANJE GUBITKA POJEDINCA (ukupno pod 4.3.5. stup.3.)	OIB nositelja zajedničke djelatnosti	IZNOS DOHOTKA / GUBITKA	GUBITAK (<0)	DOHODAK (> ILI = 0)	TUZEMNI	INOZEMNI
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	9
1.	56.319,53	0,00		0,00	0,00	56.319,53	3.634,85	0,00
2.								
3.								

4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK

R.br.	DRŽAVA IZVORA				
1.					
2.					
3.					

UKUPNO 4.3.1.	0,00	56.319,53	3.634,85	0,00
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.3.6. stup.4.)		0,00		
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.3.1. stup.7. - 4.3.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ		56.319,53	3.634,85	0,00
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE(x)	**Broj mjeseci poslovanja: 0**		242,26	

4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA

R.br.	UMANJENJE DOHOTKA ZA	IZNOS
1	2	3
1.	PLAĆE NOVOZAPOSLENIH OSOBA	0,00
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAJKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA	0,00
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	0,00
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	0,00
UKUPNO 4.3.5.		0,00

4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS

R.br.	GODINA	IZNOS PRENESENOG GUBITKA	UMANJENJE GUBITKA U TEKUĆOJ GODINI	IZNOS GUBITKA U TEKUĆOJ GODINI (pod 4.3.1. stup.6.)	GUBITAK ZA PRIJENOS
1	2	3	4	5	6 ((3-4) ili (3+5))
1.	2013.	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	2014.	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	2015.	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	2016.	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	2017.	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	2018.	0,00	0,00	0,00	0,00

4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJLATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE

R.br.	POTPOMOGNUTA PODRUČJA I PODRUČJE GRADA VUKOVARA	IZNOS DOHOTKA	UDIO (4.3.7. stup.3. / svaukupni dohodak pod 5.) u postotku
1	2	3	4
1.	I. SKUPINA	0,00	0,00%
2.	GRAD VUKOVAR	0,00	0,00%

4.3.8. OBRAČUN DOPRINOSA PO OSNOVI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI			
1. RAZDOBLJE OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI		2. RAZDOBLJE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI	
Od	Do	Od	Do

3.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI[9]	0
4.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI[10]	0
5.	IZNOS DOHOTKA[11] (zbroj stupca 2. i 5. pod 4.3.1.)	56.319,53
6.	IZNOS DOHOTKA OD DRUGE DJELATNOSTI (r.br. 4. / r.br.3. * r.br.5.)	0,00
7.	IZNOS NAJVIŠE OSNOVICE ZA MJESECE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI[12]	0,00
8.	IZNOS OSNOVICE ZA OBRAČUN DOPRINOSA[13]	0,00
9.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (r.br.8. * propisana stopa iz članka 13. Zakona o doprinosima)	0,00
10.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE (r.br.8. * propisana stopa iz članka 17. Zakona o doprinosima)	0,00
11.	IZNOS DOPRINOSA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE(r.br.8. * propisana stopa iz članka 14. Zakona o doprinosima)	0,00

5. SVEUKUPNO DOHODAK, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (u kunama i lipama) (4.1.7. + 4.2.3. + 4.3.3.)

	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ, TUZEMNI	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ, INOZEMNI
	56.319,53	3.634,85	0,00

6. PODACI O OLAKŠICAMA, OSLOBOĐENJIMA I POTICAJIMA

R.br.	OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
1	2	3
1.	NEOPOREZIVI PRIMICI UMJETNIKA (članak 20. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva)	0,00
2.	NEOPOREZIVI DIO UMJETNIČKOG HONORARA (članak 22. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva)	0,00
3.	POREZNO PRIZNATI IZDACI REPREZENTACIJE (čl. 33. st. 1. t. 1. odnosno 95. stavak 6. Zakona)	902,13
4.	PRIZNATI PREDUJAM POREZA ZA UMIROVLJENIKE I OSOBE KOJE BORAVE NA PODRUČJU I. SKUPINE PP I GRADU VUKOVARU (čl. 46. st. 2. Zakona)	0,00
5.	UMANJENJE POREZA ZA OLAKŠICU HRVI (čl. 42. st. 1. Zakona)	0,00
6.	UMANJENJE POREZA ZA OLAKŠICE NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA (čl. 43. Zakona)	0,00

7. POPIS PRILOŽENIH ISPRAVA

Ostalo

8. NAPOMENE POREZNOG OBVEZNIKA / OPUNOMOĆENIKA / POREZNOG SAVJETNIKA

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK 23.2.2019.

SANDRA DOMINIĆ HR5842822017 5.2.5

(potpis poreznog obveznika/ opunomoćenika/ poreznog savjetnika)

1. područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske

2. upisuje se oznaka P1

3. oznaka invalidnosti: I* - 100% invalidnost ili prava na tuđu pomoć i njegu zbog invalidnosti

4. iznos iz IP Obrasca o ostvarenoj plaći za vrijeme boravka na potpomognutom području I. skupine i na području Grada Vukovara uzimajući u obzir podatak pod 1.8.

5. iznos pod ukupno 4.1.4. stupac 3. / sveukupni dohodak pod 5. u %

6. iznos pod ukupno 4.1.8. stupac 3. / sveukupni dohodak pod 5. u %

7. iznos dohotka pod 4.1.7.

8. iznos pod 4.1.8. stupac 3. / sveukupni dohodak pod 5. u %

9. računa se svaki puni mjesec u kojemu je djelatnost obavljana uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesece u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesece u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad

10. računa se svaki puni mjesec druge djelatnosti uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesece u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesece u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad

11. iznos dohotka – dohodak ostvaren u poreznom razdoblju – razlika između poslovnih primitaka i izdataka, prije umanjenja dohotka za preneseni gubitak i ostalih umanjenja dohotka, prema Zakonu i posebnim propisima (zbroj stupca 2 pod 4.3.1., u slučaju obavljanja zajedničke djelatnosti i zbroj stupca 5 pod 4.3.1.)

12. r.br. 6. / 12 * iznos propisane godišnje osnovice za obveznika doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti za godinu za koju se obveza utvrđuje

13. ako je r.br. 6. ≤ r.br. 7. onda r.br. 6., ako je r.br. 6. > r.br. 7. onda r.br. 7.

SAŽETAK

Obrt predstavlja jedan od pravno-organizacijskih oblika poslovanja. U Hrvatskoj je riječ o jednom od najpopularnijih oblika, o čemu svjedoče statistički podaci o broju registriranih obrta svake godine i njihovom udjelu u ukupno registriranim poslovnim subjektima. Pored broja registriranih obrta, značajni su i njihovi udjeli u ukupno generiranim poslovnim prihodima i dobiti iz poslovanja.

Popularnost obrta rezultat je brojnih koristi i pogodnosti koje donosi budućim poduzetnicima. Smatra se kako je riječ o optimalnom izboru kada je riječ o jednostavnijim djelatnostima i poslovanju manjeg obujma. Unatoč tome što se obrt najčešće veže uz manja poslovanja i jednostavnije djelatnosti, riječ je o čestom obliku i kod složenih organizacija i poslovanja.

Koristi koje obrt donosi budućim obrtnicima očituje se u jednostavnijem i jeftinijem pokretanju poslovanja, manje restriktivnim zahtjevima države i gospodarstva te slično. osnovni nedostatak očituje se u tome što je obrt vezan uz vlasnika, obrtnika, koji odgovara za sve nastale obveze.

Ključne riječi: obrt, poslovanje, Hrvatska.

SUMARRY

Craft represents one of the legal-organizational forms of business. In Croatia, this is one of the most popular forms. That is evidenced by statistical data of the number of registered crafts each year and their share in the total number of registered business entities. In addition to the number of registered trades, their shares in total generated operating income and profits are also significant.

The popularity of crafts is a result of numerous benefits that are related to the entrepreneurs. It is considered to be an optimal choice when it comes to simpler activities and a smaller volume of business. Despite the fact that crafts are most often associated with smaller businesses and simpler businesses, it is also a commonform for the complex organizations and businesses.

The benefits that crafts bring to future craftsmen are manifested in simpler and cheaper business start-ups, less restrictive state and economy requirements and so on. The main disadvantage is that the craftsmanship is related to the owner, the craftsman, who is responsible for all its duties.

Keywords: crafts, business, Croatia.